

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Enköpings kommun

Fredrik Birkeland
Revisionskonsult

Hugo Horstmann
Revisionskonsult

Gustav Näslund
Revisionskonsult

Oktober 2018

pwc

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund.....	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod	4
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed.....	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Bedömning.....	8

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

1. Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

I granskningen har följande avvikelser från god redovisningssed noterats:

- Exploateringsredovisningen följer inte i alla delar god redovisningssed, vilket har påpekats tidigare år. Kommunen är medveten om detta och det pågår ett arbete med att förbättra exploateringsredovisningen. Vi noterar att det kvarstår felaktig klassificering mellan omsättnings- och anläggningstillgång i flera projekt. Vidare konstaterar vi att det bokförda värdet kopplat till exploateringsverksamheten redovisas netto som en tillgång i balansräkningen.
- Resultaträkningen för delårsperioden är ej upprättad i enlighet med RKR 22 då helårsprognos samt budget inte anges. Detta har påpekats tidigare.
- Kassaflödesanalysen har vi inte fullt ut kunnat härleda från övriga delar av delårsrapporten. Det rör sig främst om en *övrigt*-post om 20,7 mnkr.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs i punktsatserna ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

2. Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Det går inte att göra en bedömning av huruvida kommunen kommer att uppnå de två finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018 utifrån de uppgifter som lämnas i delårsrapporten. De finansiella målen, så som de är formulerade, baseras delvis på en prognos över kommande års självfinansieringsgrad och resultat. Vi anser att det är svårt att utifrån den information som lämnas i delårsrapporten bedöma huruvida måluppfyllelsen är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2018.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
2. Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef, redovisningschef och budget-/uppföljningschef.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2018. Resultatet för perioden är 94,7 mnkr. Prognosen för helåret är ett resultat på 15,4 mnkr, vilket är 33,4 mnkr lägre än budgeterat resultat.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Sammanställd redovisning har upprättats i delårsrapporten.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs i delårsrapporten.

En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Prognosen för 2018 visar ett positivt resultat om 15,4 mnkr. Det prognostiserade resultatet är 33,4 mnkr sämre än budgeterat.

Vad gäller budgetföljsamheten visar nämnderna och styrelser en negativ avvikelse mot budget på 36,6 miljoner kronor. De största underskotten visar skolnämnden och tekniska nämnden. Skolnämndens underskott på 16,6 mnkr kan framförallt hänföras till förskole- och grundskoleverksamheten enligt delårsrapporten. Tekniska nämndens underskott om 24,6 mnkr uppges bero på lokalkostnader som inte har gått att påverka.

I delårsrapporten görs en balanskravsutredning. Kommunens bedömning är att kommunen kommer att uppfylla balanskravet för helåret.

Enköpings kommun leder och samordnar bolagsverksamheten i en koncern med Enköpings kommuns moderbolag AB (EMAB) som koncernmoder. Dotterbolagen som ingår i koncernen är AB Enköpings hyresbostäder och ENA Energi AB, vilka ägs till 100 procent av EMAB. Det har inte varit några förändringar i den kommunala koncernen under perioden. Koncernens siffror redovisas jämte kommunens siffror i delårsrapporten.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall men saknar till delar jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Resultaträkningen för delårsperioden är ej upprättad i enlighet med RKR 22 då helårsprognos samt budget inte anges. Detta har påpekats tidigare år. Vad gäller kassaflödesanalysen saknas jämförelsetal för det närmast

föregående räkenskapsåret, vilket är en avvikelse mot RKR 16.2 och KRL 5 kap 6 §. Däremot är inte kassaflöde ett krav i en delårsrapport.

I granskningen har vi även noterat följande:

- Vi noterar att det kvarstår vissa brister i exploateringsredovisningen. Vi noterar att det förekommer felaktig klassificering mellan omsättnings- och anläggningstillgång i flera projekt. Vidare konstaterar vi att det bokförda värdet kopplat till exploateringsverksamheten redovisas netto som en tillgång i balansräkningen. Enligt redovisningschefen är ambitionen att klassificeringen ska vara rätt till årsskiftet.
- Kassaflödesanalysen har vi inte fullt ut kunnat härleda från övriga delar av delårsrapporten. Det rör sig främst om en *övrigt*-post om 20,7 mnkr.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är desamma som vid föregående års årsbokslut.

Jämförelsestörande poster redovisas som upplysningar i not till resultaträkningen samt löpande i texten. Förändring av väsentliga ansvarsförbindelser framgår av not till balansräkningen.

3.1.2. Bedömning

Exploateringsredovisningen följer inte i alla delar god redovisningssed, vilket har påpekats tidigare år. Kommunen är medveten om detta och det pågår ett arbete med att förbättra exploateringsredovisningen. Vi noterar att det kvarstår felaktig klassificering mellan omsättnings- och anläggningstillgång i flera projekt. Vidare konstaterar vi att det bokförda värdet kopplat till exploateringsverksamheten redovisas netto som en tillgång i balansräkningen. Enligt redovisningschefen är ambitionen att klassificeringen ska vara rätt till årsskiftet. Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har i övrigt inga väsentliga avvikelser noterats.

Resultaträkningen för delårsperioden är ej upprättad i enlighet med RKR 22 då helårsprognos samt budget inte anges. Detta har påpekats tidigare.

Kassaflödesanalysen har vi inte fullt ut kunnat härleda från övriga delar av delårsrapporten. Det rör sig främst om en *övrigt*-post om 20,7 mnkr.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har beslutat om två finansiella mål:

1. *Under en konjunkturcykel ska resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning uppgå till lägst 2 procent.*

I delårsrapporten framgår att bedömningen är att kommunen inte kommer att klara målet under nuvarande konjunkturcykel. Kommunen definierar en konjunkturcykel som en period av åtta år.

2. *Självfinansieringsgraden för investeringar ska vara minst 75 procent för perioden 2016-2029.*

Det finns ingen uppgift om självfinansieringsgraden utifrån nuvarande investeringsplan i delårsrapporten. Ingen bedömning av målet görs i delårsrapporten. Det anges att uppföljning av målet sker i årsredovisningen.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat om fem övergripande strategiska mål för 2016-2019:

1. Samhällsbygget Enköping får människor att växa
2. Samhällsbygget Enköping skapar en hållbar framtid
3. Samhällsbygget Enköping utvecklar ett jämlikt samhälle
4. Samhällsbygget Enköping ger förutsättningar för ett blomstrande näringsliv och en ökad välfärd
5. Samhällsbygget Enköping är en del av vårt varumärke.

Kommunfullmäktige följer tio indikatorer som visar hur Enköpings kommun utvecklas enligt de strategiska målen. Indikatorerna följs upp i årsredovisningen. Nämnderna konkretiserar de strategiska målen i form av slutmål och smartmål samt uppdrag. Slutmål är ett önskvärt tillstånd på lång sikt. Ett smartmål är specifikt, mätbart, accepterat, realistiskt och tidsatt. Dessa har under 2018 även kompletterats med *uppdrag* för att förtydliga de strategiska målen.

Uppföljning av nämndernas smartmål avgör om kommunfullmäktiges fem strategiska mål uppfylls. Ju fler smartmål som uppfyllts, desto större del av fullmäktiges strategiska mål har uppfyllts. I delårsrapporten framgår av bedömningen att 155 av 169 smartmål och uppdrag (91,7%) kommer att vara genomförda/uppfyllda under 2018.

Tabell 1. Prognos för smartmål och fokusområden per strategiskt mål.

Strategiskt mål	Prognos för smartmål och uppdrag (andel som troligen blir genomfört/uppfullt under året enligt delårsrapporten)
1. Samhällsbygget Enköping får människor att växa	89,4 %
2. Samhällsbygget Enköping skapar en hållbar framtid	100 %
3. Samhällsbygget Enköping utvecklar ett jämlikt samhälle	93,3%
4. Samhällsbygget Enköping ger förutsättningar för ett blomstrande näringsliv och en ökad välfärd	100 %
5. Samhällsbygget Enköping är en del av vårt varumärke	82,8 %

3.2.2. Bedömning

Vi har svårt att göra en bedömning av huruvida kommunen kommer att uppnå de två finansiella mål som fullmäktige fastställt utifrån de uppgifter som lämnas i delårsrapporten. Gällande det första målet så är kommunens egen bedömning att man inte kommer nå målet under nuvarande konjunkturcykel. I delårsrapporten återges dock inte någon av kommunen utförd analys av varför målet inte bedöms uppnås under nuvarande konjunkturcykel. Det andra finansiella målet följs endast upp i årsredovisningen 2018, därför kan vi inte göra någon bedömning av huruvida det prognostiserade resultatet är förenligt med det finansiella målet avseende självfinansieringsgrad som fullmäktige fastställt utifrån de uppgifter som lämnas i delårsrapporten. De av fullmäktige fastställda finansiella målen är problematiska i den meningen att en bedömning av måluppfyllelsen behöver, så som målet är formulerade, baseras på en prognos över kommande års självfinansieringsgrad och resultat.

När det gäller verksamhetsmålen konstateras att de tio indikatorer som finns kopplade till de fem strategiska mål som fullmäktige beslutat om följs upp i årsredovisningen, men inte i delårsrapporten. I delårsrapporten lämnas en prognos för andelen smartmål och uppdrag som bedöms vara genomförda eller uppfyllda för helåret 2018. Dock lämnas endast närmare uppgifter för en liten andel av smartmålen och uppdragen. Det framgår inte tydligt i delårsrapporten hur smartmålen och uppdragen kan knytas till indikatorernas uppföljning i årsredovisningen. Vi anser det därför vara svårt att utifrån den information som lämnas i delårsrapporten bedöma huruvida måluppfyllelsen är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2018.

2018-10-15

Anders Hägg
Uppdragsledare

Fredrik Birkeland
Projektledare